

Tanulságos igék

Mi olyan Istent akarunk, aki csendben meghúzódik a háttérben úgy, hogy mi kerülhünk a középpontba. Szeretjük elfelejteni, hogy mi az életet és annak a törvényeit is tőle kaptuk, és ezzel egyszer el kell számolnunk. Az a legnagyobb bajunk, hogy azt gondoljuk, életünkkel, időnkkel, pénzünkkel azt teszünk, amit akarunk. **2.**

A bajnokok sorában a legelső között

A teológia gyűjteményében levő Teleki Domokos ábrázoló portré 7-8 évvel ezelőtt sérült meg, amelyet nemrég sikerült restaurálni. **3.**

Kétszáz éves a mezőkölpényi templom

4.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYŰLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXIX. ÉVF. • 18. SZÁM
2018. SZEPTEMBER 15.
ÁRA 1 LEJ

Miért higgyünk az evangéliumban?

Nyári presbiterkonferencia Déván

Tizedik alkalommal gyűltek össze a presbiterok nyári konferenciára. Ebben az évben Déva adott helyet a találkozóknak, ahol Rátoni Csaba lelkész nagy szeretettel fogadott. Tavaly kilencedik alkalommal vettem részt presbiteri továbbképzőn, így sok régi ismerőst örömmel üdvözöltem, a tartalmas hét alatt pedig az új tagokkal is összebarátkoztunk.

Minden reggel áhítattal kezdtük a napot. Első nap Zsargó János hunyadi esperes köszöntött, majd a helybeli lelkipásztor tartott előadást arról, hogy a hit megélése a családban az Úrtól kapott kegyelem. A következő előadásában arra biztatott, hogy tanuljunk meg beszélgetni Istennel.

Második nap Visky S. Béla teológiai tanár hirdette az igét, majd előadásban az ApCsel 20, 17–38 alapján körüljárta a kérdést: miért higgyünk az evangéliumban? A beszélgetésből körvonalazódott, hogy Istentől kapjuk az egész életünket, neki mi nem adhatunk semmit vissza, de embertársainknak továbbadhatjuk a tőle kapott szeretetet. **3.**

Újból fel kell fedezni a feladatainkat

Százhusz éve avatták fel a kolozsvári hídelvei templomot

Százhusz éve szentelte fel Szász Domokos erdélyi református püspök Kolozsváron a hídelvei református templomot. A templom és környéke református sziget volt, amely az elesetteknek, a betegeknek nyújtott menedéket. A gyülekezet, bár a kommunista állam elvette az ingatlanokat, és csak egy részét szolgáltatva vissza (a valamikori református kórház épülete mai napig nem került vissza az egyház tulajdonába), hálaadó ünnepség keretében köszönte meg Istennek, hogy megmaradhatott, sőt az építés után 60 évvel tovább fejlődhetett.

Kató Béla püspök igehirdetésében a 84. zsoltárról beszélt. Elmondta, 120 évvel ezelőtt a fejlődő városban élők felismerték, hogy az egyháznak is fejlődnie kell. **4.**

Elnőiesedő presbitériumok és teológia

Beszélgetés Kató Bélával, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökével

Amíg az egyházkerület vezetősége tavalyelőtt a nagyvárosokat, tavaly pedig az esperesi székhelyeket látogatta meg, a 2018-as esztendőben a püspöki vizitációkat olyan gyülekezetekben tartották, ahol lelkipásztornók szolgálnak. A női lelkészségről és presbiterségről, a teológiai oktatás átalakításáról beszélgettünk Kató Béla püspökkel. **5.**

Tanulságos igék a példázatokról 9.

Az adós szolga példázata

Epéldázat tartalma érthető és világos, nem is kellene magyarázni, csak annyit mondani: menjetek el, és cselekedjétek a tanítás szerint. De azért néhány dolgot mégis érdemes közelebbről megvilágítani, hogy jobban megértsük az üzenetét.

Isten országa hasonlatos a királyhoz. Itt csak egyetlen akarat van. Épp azért más, mert egyedül Isten akarata érvényesül. Ezért a Biblia azt kéri tőlünk, hogy mi feltétel nélkül engedelmeskedjünk Isten akaratának. Egyetlen dolgot kérdez tőlünk: készek vagyunk-e azt tenni, amit Isten kér tőlünk? Ő a mi teremtőnk, mi mindeztől az övéi vagyunk. Készek vagyunk-e megtenni, amit vár tőlünk?

Mert az a bajunk, hogy mi olyan Istent akarunk, aki csendben meghúzódik a háttérben úgy, hogy mi kerülhetünk a középpontba. Szeretjük elfelejteni, hogy mi az életet és annak a törvényeit is tőle kaptuk, és ezzel egyszer el kell számolnunk. Az a legnagyobb bajunk, hogy azt gondoljuk, életünkkel, időnkkel, pénzünkkel azt teszünk, amit akarunk. Aki semmibe veszi az ő akaratát, az ahhoz a részeg sofőrhöz hasonlít, aki mámoros fejjel nekihajt a gránitfalnak, és szétzúzza magát.

Ez volt a baja e példázatbeli szolgának is: úgy bánt ura javaival, mintha minden a saját-

A szolga megtanulja a legfontosabbat: szívből könyörögni

ja lett volna. Így csődbe jutott. Most pedig ott áll a király előtt, és hallja a kemény ítéletet, ami azt jelenti: őt és családját börtönbe vetik, ahonnan nem jöhet ki, amíg mindent meg nem fizet. Aki Isten ajándékaival felelőtlenül bánik, az ítélet alá esik. Persze mi erről sem szeretünk hallani, sokan ki is jelentik: márpedig ítélet nincs.

De Jézus sokszor beszél az ítéletről. Ezért aki nem akar beszélni az ítéletről, az bálványimádó, mert olyan Istent formál magának, aki neki tetszik, és nem azt tiszteli, akiről a Biblia beszél.

A szolga ebben a helyzetben megtanulja a legfontosabb dolgot: teljes szívből könyörögni, bocsánatért kiáltani. Isten épp azért beszél nekünk ítéletről, hogy ezt megtanuljunk. Mert sok ember úgy gondolkodik, mint a hitetlen filozófus: Isten megbocsát, mert az a dolga. Ezt gondolni nem más, mint istenkáromlás. Az igazság épp ennek az ellenkezője: nem a bocsánat a természetes, hanem az ítélet. A szolga jól tudja, és ezért borul térdre a király előtt.

És ebben a pillanatban megtörténik a csoda: a király leteszi bírói palástját, könyörülő atyaként odamegy szolgájához, és szívére öleli. Az adóslevelet szemé láttára széttépi, és ünnepélyesen kihirdeti: minden meg van bocsátva, az adósság el van rendezve. Amikor Isten valakinek megbocsátja bűneit, ott mindig a lehető legnagyobb csoda történik. A bűnbocsánat nemcsak egy adósság rendezése, hanem az Isten és ember közötti kapcsolat helyreállítása.

Honnan tudhatta a szolga, hogy a király elengedte az adósságát? Onnan, hogy szeme előtt tépte szét az adóslevelet. Honnan tudhatjuk, hogy Isten megbocsátotta bűneinket? Onnan, hogy e bocsánat véres valóságként megtörtént a golgotai kereszten. A mi adóslevelünket Krisztus odaszegezte a keresztfára.

De hogy ez gyümölcsöt teremjen, a mi részünkről is kell történnie valaminek, és erről szól e példázat második része. A Miatyánkban is elválaszthatatlan az, hogy „bocsásd meg vétkeinket” attól, hogy „miképpen mi is meg-

„Így cselekszik az én menygyei Atyám is veletek, ha szívből meg nem bocsátok atyátokfiainak.”

(Mt 18,35)

bocsátunk az ellenünk vétkezőknek”. A bűnbocsánatnak, az adósság elengedésének nem volt előfeltétele. A király nem számolgatott, nem kért semmit a szolgától. Ez azt jelenti, minden ember bocsánatot kaphat feltétel nélkül. De a bűnbocsánat után már kapunk feltételt. És ez az, hogy mi is bocsássunk meg. A szolga ezt nem akarta teljesíteni. S bár a szolgatársa az ő adósságához képest csak egy neveltséges öszszeggel tartozott, elkezdte fojtogatni, és követelni az adósság megadását. Persze a jog alapján követelhet, csak épp azt felejtette el, hogy a király vele pár perccel azelőtt nem a jog alapján, hanem a kegyelem alapján cselekedett. És a szolga abban a pillanatban, amikor követelni kezdi szolgatársa adósságát, elveszíti a kapott kegyelmet. Lehetetlen dolgot akar: Istennel kegyelmi viszonyban, az embertárssal viszont jogi viszonyban lenni.

A király azt mondja: ám legyen, te hivatkozz felebarátoddal szemben a jogra, de akkor én is arra fogok hivatkozni, és visszavonom a bocsánatot, de akkor jaj lesz neked. Mert csak úgy lehet Istennel kegyelmi viszonyban lenni, ha embertársunkkal is kegyelmi viszonyban vagyunk.

A mi nagy nyomorúságunk az, hogy mindig komolyabban vesszük azt az igazságtalanságot, amit az emberek velünk szemben cselekszenek, mint amit mi Istennel szemben cselekszünk. Pedig az embertársam bűne legtöbbször semmiség amellet, amit én követtem el Istennel szemben. Amíg ezt nem értjük, addig nem értjük Jézus keresztyét. Mert a keresztyét egyfelől megmutatja a mi nagy adósságunkat, de azt is, hogy Isten mindenek ellenére szeret minket. A bűnbocsánat valóságának egyetlen nagy bizonyítéka az új élet. Ha valakinek nincs új élete, akkor az bűnbocsánatot sem kapott, akkor minden maradt a régiben. De ha valaki megnyerte Isten szeretetét, bocsánatát, akkor ő azt tovább is akarja adni embertársainak.

Az evangélium üzenete az, hogy a mi Istenhez és felebarátunkhoz való viszonyunk nem kettő, hanem egy. Aki a nap melegében él, az nem tehet mást, mint hogy tovább sugározza a meleget. Aki az isteni szeretet melegében él, nem tehet mást, mint hogy ezt tovább sugározza mások felé. Luther merészen, de igazán fogalmaz, amikor azt írja: nekünk a másik ember számára Krisztussá kell válnunk.

Sajnos sok keresztyén nem teszi ezt, és ezért történik az, hogy manapság sokan elfordulnak a keresztyénségtől. Mert tőlünk csak szavakat kapnak, de nem látnak cselekedetet, és nem érznek szeretetet. A legszebb prédikációk sem érnek semmit, ha utána a világ nem lát egy olyan gyülekezetet, amelyen Krisztus vonásait, az ő szeretetét lehet felfedezni.

Hogyan lehetünk mi krisztyusi emberekké? Úgy, ahogy a szolga tette: leborulunk Isten elé, és könyörgünk. Ott megtörténik a bűnbocsánat és a krisztyusi emberré válás csodája. Legyen részünk benne!

(A példázattal kapcsolatos keresztrejtvényt lásd a 6. oldalon)

Bibliaolvasó kalauz

OKTÓBER

1.	H	Lk 21,5–6	4Móz 2
2.	K	Lk 21,7–19	4Móz 3
3.	Sze	Lk 21,20–24	4Móz 4,1–16
4.	Cs	Lk 21,25–38	4Móz 4,17–49
5.	P	Lk 22,1–6	4Móz 5
6.	Szo	Lk 22,7–23	4Móz 6,1–21
7.	V	Lk 22,24–30	4Móz 6,22–27
8.	H	Lk 22,31–38	4Móz 7,1–41
9.	K	Lk 22,39–46	4Móz 7,42–89
10.	Sze	Lk 22,47–53	4Móz 8
11.	Cs	Lk 22,54–65	4Móz 9,1–14
12.	P	Lk 22,66–71	4Móz 9,15–23
13.	Szo	Lk 23,1–5	4Móz 10,1–10
14.	V	Lk 23,6–12	4Móz 10,11–36
15.	H	Lk 23,13–25	4Móz 11,1–15
16.	K	Lk 23,26–31	4Móz 11,16–35
17.	Sze	Lk 23,32–43	4Móz 12
18.	Cs	Lk 23,44–49	4Móz 13
19.	P	Lk 23,50–56	4Móz 14,1–25
20.	Szo	Lk 24,1–12	4Móz 14,26–45
21.	V	Lk 24,13–35	4Móz 15,1–21
22.	H	Lk 24,36–49	4Móz 15,22–41
23.	K	Lk 24,50–53	4Móz 16
24.	Sze	Ef 1,1–14	4Móz 17,1–15
25.	Cs	Ef 1,15–23	4Móz 17,16–28
26.	P	Ef 2,1–10	4Móz 18
27.	Szo	Ef 2,11–22	4Móz 19
28.	V	Ef 3,1–13	4Móz 20,1–13
29.	H	Ef 3,14–21	4Móz 20,14–29
30.	K	Ef 4,1–16	4Móz 21,1–9
31.	Sze	Ef 4,17–22	4Móz 21,10–35

Miért higgyünk az evangéliumban?

1. | Másnap Szász Zoltán lelkipásztor igehirdetését követően Visky S. Béla arról értekezett, mondhatja-e a keresztyén ember, hogy nincs miért élnie. A konferencián Nagy Albert lelkész egyik előadásában a presbiter és a lelkipásztor kapcsolatát taglalta a közös szolgálatban, majd a szenvedélybetegségek leküzdéséről szólt. Másodszor a presbiter szerepéről beszélt a szeretetszolgálatban.

A délutánokat is hasznosan töltöttük, el látogattunk a szórványgyülekezetekbe. Megnéztük Bethlen Gábor szülőhelyét Marosillyén, Marosnémetiben hangverseny várt, több faluban jártunk: hol felújított templomot látogattunk meg, hol olyat, amelyet már kikezdedt az enyészet és romokban áll. Szép élményem a hátszegi templom, ahol Bódis Miklós lelkipásztor részletesen beszámolt a környékről is. Megnéztük az 1311-ben épült templomot Óraljaboldogfalván, amelyet tataroztak, és fel tárták a freskókat.

Gyönyörű helyeken jártunk: a Kárpátok szép tájain buszoztunk egész fel a Csolnakosi víztározóig, kinyitattuk a rápolti romtemplomot, Kéménden is megnéztük az istenházát, Harón isteniszteleten vettünk részt a felújított templomban.

Mindezért hálát adok Istennek, hogy erőt és egészséget adott meglátogatni e tájakat. Az

Csoportkép az egyházkerület presbiterszövetsége által szervezett tizedik nyári konferencián

összejövetelünk vasárnap istenisztelettel és úrvacsoravétellel zárult. Szeretettel voltunk együtt Erdély különböző tájairól. Jó volt együtt

lenni, és azzal a reménységgel búcsúzkodtunk, hogy ha Isten megsegít, jövőben újra találkozunk.

| DÉZSI ELEONÓRA AMADIL |

A bajnokok sorában a legelsők között

Gróf Teleki Domokos portréjának restaurálása

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermét ékesítő festmények egyedülálló egységet alkotnak, s a patinán kívül átfogó képét adják az Erdélyi Református Egyház többnyire XIX. századi kiemelkedő vezetőinek, patrónusainak. Az alkotások nagyobbik része Szász Domokos alapító püspök koncepciója alapján 1894 és 1898 között került a díszterembe, ám biztosan tudjuk, hogy néhány portré későbbre tehető.

A gyűjtemény gr. Teleki Domokost (1810–1876) ábrázoló portréja Cserna Károly alkotása (1894). Ezelőtt mintegy 7-8 évvel sérült meg, amikor a felfüggesztő zsinór elszakadt, s a portré vászna L alakban elhasadt.

A festményt és a képkeretet Bencze Fruzsina és Rauca Adrian restaurátorok professzionális munkájának köszönhetően – dr. Weisz Attila művészettörténész ajánlásával – most sikerült restaurálni. Előbbi a Kolozsvári Művészeti Múzeum restaurátorműhelyének munkatársa.

Felvetődik a kérdés, mivel is érdemelte ki gr. Teleki Domokos, hogy Szász Domokos megörökítse emlékét?

E kérdés megválaszolásában éppen Szász Domokos püspök fölötté elmondott emlékbeszédéhez nyúlunk, amelyben így jellemezte: „Gr. Teleki mindenképpen a nyilvánosságnak volt embere s életének legnagyobb részét a köznek szentelte mint államférfiú, mint szónok, mint író, mint ember, mint protestáns vezérférfiú. [...] Az ősmagyar családok díszes sorában, a legelső egyikének helyét foglalta el s töltötte be századokon át a Teleki-család, melynek története a magyar haza történetének évlapjain fénylő betűkkel tündökölni fog [...]”

[...] Gr. Teleki a bajnokok sorában a legelsők közé tartozott s alig tévedek, midőn titkát annak a hatásnak, melyet a közélet terén gyakorolt mint szónok, író, hazafi és ember, vallásos kedélyében, protestáns szellemében vélem föl találhatni.”

Már 11 évesen a nagyenyedi főiskola növendéke lett, ahol később id. Szász Károly jogászprofesszor, Szász Domokos püspöknek apja keze alatt formálódott s nyert betekintést az erdélyi közjogba, akivel érett férfiként, most már baráti minőségben nyugat-európai utazást is tett. Politikai pályára lépett, megismerkedett Széchenyi Istvánnal, két évet töltött a legnagyobb magyar közelében, s ez a további életére döntő befolyás-

sal volt. Küküllő vármegye követeként az erdélyi ellenzék vezérégyéniségei közé tartozott, egyike volt Erdély legképzettebb reformereinek. 1848-ban részt vett a magyarországi és az erdélyi országgyűlés munkájában, sürgette az uniót, de megromlott egészsége miatt kénytelen volt visszavonulni. A forradalom leverését követően a gazdálkodásnak, a tudományos munkának és a református egyháznak élt. A székelyudvarhelyi és a marosvásárhelyi tanodákat patrónusként alapítványokkal gazdagította. Ez utóbbinak főgondnoka is volt. Az Akadémiának előbb levelező, majd végül tiszteletbeli tagjává választották.

Pályája elején verseket, később cikkeket, emlékbeszédeket és Klió vonzásában történelmi jellegű munkákat írt. Ezek közül a legismertebbek *A Hóra-támadás története* (1865) és *A székely határórség története* (1877). Az abszolutizmus idején a Teleki Téka kéziratos anyagát rendezte.

1861-ben főrendiházi tag lett, majd az 1865–75-ös időszakban országgyűlési képviselő. Tizenhét országgyűlésen vett részt mint követ, főúr és képviselő. Az erdélyi református egyház egyik világi vezetőjeként tagja volt az egyházi főtanácsnak, majd pedig a kerület főgondnoka lett.

Kortársa volt gr. Mikó Imrének, s azt tartották róluk, hogy bizonyos fokú rivalizálás volt közöttük. Az elsőség egyértelműen Mikó Imrét illette. A kortársak közül azonban senki sem vitatta el Teleki Domokos második helyét. Mindkettőjük portréja ott díszleleg a Protestáns Teológiai Intézet dísztermének falán. Teleki Domokos Kolozsváron hunyt el, és Gernyeszegen van eltemetve.

| RÁCZ LEVENTE |

Újból fel kell fedezni a feladatainkat

1. Nem véletlen, hogy a templom és a parókia mellett épült fel a Szeretetház és a kórház. A központi tervezés mellett azonban az is kérdés, hogy a gyülekezet hogyan viszonyul Istenhez és Isten házához. A zsolttár alapján a püspök kijelentette: azért boldogok az Úr házában lakók, mert szüntelen dicsérhetik őt, hiszen Isten az erejük, benne bíznak. Boldog az, aki átélheti, hogy Isten a közösségben vele van. Öröm az ember számára, hogy Isten színe előtt, a közösségben tehet valamit a másikért, Istenért. A püspök szerint egy egész város nem lehet együtt egy közösség, a lakóhelyünkhöz közeli emberekkel van igazán kapcsolatunk. A keresztyén ember élete a fentiek értelmében nem nyugalmi állapot: ahogy a zsolttáros is, folyton mozgásban van. Ilyen annak az élete, aki Istenhez akar tartozni.

Prédikációjában a püspök hangsúlyozta, a templom felépülése egy új korszak kezdetét jelentette. Ez az a hely, az a közösség, ahova a legzökkenőmentesebben kellene tudni beilleszkedni. Ehhez azonban nekünk is áldozatot kell hozni. Nyitottságot követel, hogy megkeressük azokat, akik távol kerültek a közösségtől. A templom, rajta a csillag, egy biztos pont, ahol minden református otthon érezheti magát. A nap is ilyen biztos pont az életünkben, nélküle nincs nappal és éjszaka, irányt mutat, megkérdőjelezhetetlen pontja az életünknek. A pajzs pedig védelmet ad, ahogyan a templom is, és mellette az iskola és a bölcsőde.

A püspök szerint 120 év után újból fel kell fedezni a feladatainkat. Istent azonban nem lehet ráhúzni a saját valóságunkra, nem szabad épületeket idealizálni, a falak közé tartalmat kell vinni. Isten nemcsak Krisztusban jelent meg, hanem az emberekben is, ezért az ő templomát magunkkal kell hordoznunk.

Szóllósi János lelkipásztor köszöntője után Farkas László Irisz-telepi lelkipásztor emlékezett arra, hogy 60 éve a hídelvei gyülekezet

Fotó: Kiss Gábor

A jubileumi ünnepeken a kolozsvár-hídelvei gyülekezetet dr. Bibza Gábor esperes is köszöntötte

olyan iramban fejlődött, hogy egy (Irisz-telep), majd néhány év múlva még egy újabb gyülekezet (Kerekdomb) alakulhatott a város szélén. Emlékeztetett: Isten kezében lévő nyáj vagyunk, és a bizonyosságnak kell vezérelnie bennünket a hétköznapokban is.

Dr. Biró József Zete, Biró Mózes valamikori hídelvei lelkipásztor fia levélben köszöntötte az ünneplő gyülekezetet, amelyben a hídelvei közösségben megélt élményeit elevenítette fel. Borbáth Katalin, Borbáth Dánielnek, a református kórház lelkész-igazgatójának lánya a diakonissza kórház és a gyülekezet kapcsolattartóról beszélt. Előadásából kiderült, hogy 1933. május 22-én nyitotta meg kapuit az intézmény, amely Kolozsvár legkorszerűbb kórháza volt abban az időben, de nemcsak emiatt, hanem

az itt található lelkület miatt is a város legkeresettebb kórházává vált. A kórházat 1944. június 2-án bombatalálat érte, majd röviddel ezután államosították. Borbáth Katalin beszámolójából az is kiderült, hogy a gyülekezet és a kórház között főleg lelkipásztora, Biró Mózes által állandó volt a kapcsolat, hiszen Borbáth Dániel lelkész-igazgató 1935-ben történt kinevezéséig a gyülekezet lelkipásztora tartotta az istentiszteleteket és áhítatokat a kórházban. Borbáth Dániel pedig élete végéig a gyülekezet presbitere volt.

Szóllósi János lelkipásztor az elmúlt 15 évről számolt be, ez idő alatt a templom és a parókia is megújult. Ezt követően a presbiterek számoltak be az orgona felújításáról, a gyülekezeti lapról és a gyülekezeti élet más vetületeiről.

Kétszáz éves a mezőkölpényi templom

Tűz pusztítása után 48 évnek kellett eltelnie, hogy a mezőkölpényiek újra tudják építeni templomukat. Az új épületet 200 éve szentelték fel, erre emlékeztek a közelmúltban a település lakói. A hálaadó istentiszteleten, amelyen Kató Béla püspök hirdette az ígét, Istennek és a támogatóknak is megköszönték, hogy az ősök hagyatékát sikerült kibővíteni.

Kató Béla püspök prédikációjában hangsúlyozta: Isten dicsőítése nem természetes tevékenység, gyakran a másik embert sem értékeljük. A dicsékvés viszont kézenfekvő, saját tetteinket szeretjük kiemelni, a hálaadást azonban nem gyakoroljuk. Aki Isten tetteit felismeri, és hálát mond, azt Isten megáldja. Az áldásnak a világ legtermészetesebb módján kell az ember életét betöltenie, és az embert áldásmondásra készítenie. „Ha csak a közösség múltjára tekintünk, egyenként fel kell sorolnunk mindannyian azt a sok jót, amelyet Isten velünk tett. Az elégedetlenség ugyanis úzött vadként hajt bennünket a világban. Az Úr viszont sok ajándékot ad nekünk, ezért kell hálát adnunk” – fogalmazott a püspök.

Jakab István maros-mezőségi esperes szerint az emberek mintha elfelejtettek volna az ige tükrében ünnepelni, Istennek hálát adni. De Mezőkölpényben van mit ünnepelni, s az a boldog nép, amelyik hálát tud adni.

Imreh Jenő a 2Kron 7,10 verseivel köszöntötte a jelenlevőket. Arra figyelmeztette a gyülekezetet, hogy a templomi együttlét után az ünnepnek az otthonokban kell tovább élnie. A mezőkölpényi gyülekezet sok áldást

Fotó: Kiss Gábor

kapott Istenől: Bocskai István erdélyi fejedelem úrasztali kelyhet ajándékozott a gyülekezetnek, amelyből a sákramentumot azóta is kiszolgáltadják. Szintén a fejedelem adományozott egy erdőrészt a közösségnek, majd a szolgálatot végzők nehéz időkből templomtornyot, haranglábat, kúriát, lelkési lakást és közösséget építettek. 1770-ben a templom jelentős részét tűz pusztította el. 48 év alatt sikerült a mezőkölpényieknek helyreállítani a templomot, a régi hajó mellé egy legalább akkora részt akartak építeni. 1818-ban szentelték fel a megújult, kibővített templomot, a kétszáz éves örökséget a gyülekezet új kerítéssel toldotta meg. Az ünnepeken a gyülekezet ifjúsága tett biznyságot.

Elnőiesedő presbitériumok és teológia

1. | – Idén a vizitációk során az egyházkerületi vezetőség a lelkipásztornókat látogatta meg. A család évére való tekintettel?

– Az utóbbi években megnövekedett a teológiára felvételiző lányok száma, ugyanakkor az egyházkerület is több lányhallgatót vesz fel az egyetemre. Ezért kíváncsiak voltunk a gyülekezetben végzett szolgálatukra is, tudva, hogy az övék más jellegű, mint a férfiaké. Azt szerettem volna látni, hogyan fogadják a gyülekezetek a női lelkipásztorokat, hogyan élik meg az új lelkipásztorokkal való együttműködést, és melyek azok a sajátos kérdések, problémák, amelyekre oda kell figyelni.

– Milyen különleges gondokkal küszködnek a női lelkészek?

– Az egyik legsajátosabb helyzet az, amikor a lelkipásztornőnek a férje is teológiát végzett. Ilyenkor a gyülekezetek nagy részében nincs két állás. Ezért férj és feleség elszakítva, több kilométeres távolságra kerül egymástól – különböző gyülekezetekbe. Ez pedig a család szempontjából káros. Ha például most az egyházkerület lelkészi kara fele-fele arányban lenne nő és férfi, nehéz helyzetben lennénk.

Sajátos helyzetben vannak a lelkipásztornők abból a szempontból is, hogy ők többnyire anyák is. Így nem tudnak annyira elvonatkoztatni ettől, és kizárólag mindent az egyházi életnek szentelni. Istennek hála, vállalják a gyerekeket, ám ilyenkor egy anya az utódok számától függően 6-8 évig is gyereknevelési szabadságon van. Ez formai kérdést is felvet, ugyanis a gyülekezetnek beszolgálót kell keresnie. Több esetben éppen a helyben szolgáló lelkipásztornő a „megoldás”.

– Néhány évtizeddel ezelőtt a gyülekezetek elsősorban a férfiakat részesítették előnyben. Változott-e a helyzet azóta?

– Igen, teljes mértékben. Nem akarom azt mondani, hogy a női lelkipásztorok szolgálata minőségben jobb, mint a férfiaké, de biztos, hogy nem rosszabb. Ennek oka az, hogy a lányok a teológiára eddig alig néhány helyre felvételiztek, ezért a tudás és értelmi képesség alapján csak a

Kató Béla püspök az egyházkerületi vizitáció alkalmával igét hirdet a marosnagylaki református templomban

legjobbakkal jutottak be, a fiúk esetében már nem így történt.

A gyülekezetek különben befogadták a nőket, és támogatják. Ahogy egy kotló a szárnyai alá veszi a csibéit, úgy a lelkipásztornők is ugyanolyan gondoskodással óvják és féltik a gyülekezetet. A vizitációk során bebizonyosodott, társadalmunk nem annyira konzervatív, hogy csak a férfiakat látja szívesen. Többnyire csak egy kérdés merül ilyenkor fel: miért nem lakik a lelkipásztornő a gyülekezetben?

Ráadásul a nők egyre több közösségben vállalnak presbitériumi tisztséget. Ez is jelzés értékű, hiszen régebben egyesek el sem tudták képzelni, hogy női presbitereket válasszanak. Ma már olyan ütemben növekszik az arányuk, hogy bizonyos helyeken a presbitériumok férfiak nélkül működnek, akik kimaradnak az egyházi munkából, vagy hiányoznak a gyülekezetből. Ez a tendencia akár azt is előrevetíti, hogy

számukra már nem annyira fontos részt venni a közösségben. Ez a férfiak részéről rendkívül helytelen üzenet. Ez az egyházban tapasztalható társadalmi átrétegződés felkiáltójel számunkra, a jelenséggel foglalkozni kell.

– Nyugaton és Magyarországon a teológiák az elmúlt néhány évtizedben „elnőiesedtek”. Ez várható nálunk is?

– Igen, egyértelmű az irány. Ha a teológiára jelentkezők között kevesebb a fiú, a lányok pedig többen vannak, nincs választási lehetőség.

...társadalmunk nem annyira konzervatív, hogy csak a férfiakat látja szívesen a szószéken.

– A teológiai intézményben való képzést a közelmúltban átalakították. Miért volt szükség rá?

– Úgy láttuk, hogy a képzés időtartama hosszú. A hatéves képzés utolsó évét gyakorlati képzéssel egészítettük ki. Tehát a hatodéves diákok egy lelkipásztor mellett beosztottként egy éven keresztül gyakorlatban sajátítják el a lelkipásztori teendőket, közben pedig a teológián tanulnak. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az új rendszer – amelyet nyilván folyamatosan jobbítani lehet – bevált, a teológusok a legációk során magabiztosabbak, felkészültebbek voltak. Hatodév végén a kispapi vizsgát teszik le, ezt követően segédlelkészként szolgálnak egy évet, amelynek végén a nagypapi vizsgára kerül sor. Ennek során a korábbiakkal ellentétben nem elsősorban a lexikális tudás visszakérdezésére helyezük a hangsúlyt, hanem az alkalmasságot vizsgáljuk, és természetesen figyelembe vesszük azoknak a lelkipásztoroknak a véleményét is, akik mellett a fiatalok egy évig szolgáltak.

Az egyházkerületi vizitációs bizottság idén a mezőmehesi gyülekezetet is meglátogatta

Kereszt(yén)rejtvény

1	HAMBURG FOLYÓJA	SEJTLEMESÉG	NÉMA MANÓ!	OKTÓBER (RÓV.)	NANO-	DALOLNI KEZD!	AZ AUTÓ JAVÁT SZOLGÁLJA	ÁLLAT HASI PRÉMJE	NEWTON	AZ ELSŐ NŐ	ÉBRED	KÉRDŐSZÓ	ÁLLÓKÉP	ALKALMAZÁS	ONNAN INDUL!		BRIT SZIGET	ENNI-VALÓT TARTUNK ITT	TAGORE REGÉNYE		
	N																GY				H
KOMOLYTALAN					LE OROSZ TENGERT				A-VA PÁRJA KELET			... GILLAN; GÍTÁROS MEGA-					DÍZSNÖVÉNY FÜSZERNÖVÉNY				
OLDALT BABOS!			BEUTAL! BEC. TITANNILLA			MEGFELELŐ MÁTKA											NEM OLDÓDÓ UPPER EAST SIDE				
... HÍVEM HOGY ... (PETŐFI)				LÁRMA JOBB LÁB!									APRÓRATOR				... VEGAS; VÁROS EZZÉ!				FÉLSZ! NÉMET AUTÓMÁRKA
2	ÖREG PARASZT A BÁNK BÁNAN												ITT VAN, FOGD!								
MEGGYŐZŐDÉS				IPARI FÉM AZ ORRÁHOZ				RÉGI SÚLYMÉRTÉK	TESLA	BUDAPESTI FOCI-CSAPAT	KÖTŐSZÓ	IRÁNI URALKODÓ VOLT	KERTI ESZKÖZ RENDBEN VAN				... WEST; SZNÓ TRAKTOR HÚZZA				
ABLAKKERET!			TOJÁS (NÉM.) ALMASZELET!			BÜNTITKOL GYOMORÉRZET										KATONA BÁNJA! BORSÓ-SZEMEK!					
EREDMÉNYBEN ZÉRO					KORSZAK GAUSS				TONNA VOLT		SZÁNDÉKOZIK EGYEN!						ISZLÁM BÍRÓ ZÚGNI KEZD!				
	LE																				

Készítette CSATLÓS JÁNOS

Gasztrosarok

Duplacsokis amerikai keksz

Ki ne szeretné a cookie-t vagy az amerikai kekszet? Nagyon népszerűek manapság, és a boltok polcain is sokféle csokis keksz közül válogathatunk. Ilyenkor csak forgatjuk a fejünket az üzletben. Az biztos, hogy a házi készítésű ételek mindig jobbák, finomabbak és egészségesebbek, így van ez a süteményekkel is. Jöjjön tehát egy különlegesen finom duplacsokis amerikai keksz!

Hozzávalók:

250 g liszt, 170 g cukor, 3 csomag vaníliás cukor, 170 g puha vaj, 1 tojás, 1 tábla tejcsoki, 1 tábla fehércsoki, 1 kávéskanál szóda bikarbóna, 2 teáskanál keményítő, 1 csipet só

Elkészítés:

A vajat habosra kavargatjuk a cukorral és vaníliás cukorral, majd beleütünk 1 egész tojást, és tovább kavargatjuk mixerrel vagy fakanállal.

Közben a lisztet összekeverjük a keményítővel, a szóda bikarbónával és egy csipet sóval, majd apránként a vajas részhez forgatjuk. Egy keményebb masszát fogunk kapni, nem kell folyósnak lennie.

A csokikat apróbb darabokra vágjuk, majd ezt is a kész masszához keverjük. Legalább egy órára hűtőbe tesszük.

Egy tetszőleges tepsi kibélelünk sütőpapírral, a masszából nem túl nagy gombócokat formázunk, és egymástól kicsit távolabb helyezük el. Mehet is az előmelegített sütőbe, figyeljük őket, mert hamar sülnék. Amikor elkezdene picit barnulni, ki is vehetjük.

| SZABÓ ANITA |

Humor

Székérstoppoló teológusok

A régi időkben a félreesőbb utakon bizony ritkán járt autóbusz. Ezért a teológusok néha még a falusi szekerekre is felkértek, hogy hamarabb hazaérkezzenek. Egyik alkalommal székely teológusok egy román szekereshez kérték fel. Már csak hátul, a szekér derekában volt hely. Hallgattak, hogy magyarul ne beszéljenek, románul pedig nem tudtak. Egyszer csak a rossz úton a rázkódástól leesett a szekér végét lezáró bütüdeszka. Szólni kellene a szekeresnek, de mit mondjanak? Végül az egyik megoldotta a problémát:

„- Átencié domnu székérés, ac pierdut fundul.” (Vigyázzon, szekeres úr, mert elhullatta a „fenekét”!)

Van esze?

A küüllői egyházmegyében régen Dicsőszentmártonba jártak a papok gyűlésre. Ilyenkor rendszeresen a vendéglőben ebédelték. Az egyik idős lelkésznek a rántott agy volt a kedvenc étele, de nemigen tudott románul. Amikor kijött a pincér felvenni a rendelést, a pap azt kérdezte: Aveți minte? (Van esze?)

(Az Eklézsia Humora Facebook-oldaláról)

ÖRÖMMONDÓ

GYERMEKROVAT

Kedves gyermekek! 😊

Véget ért a nyár, a vakáció, beköszöntött az ősz, egy új tanév! Kipihentétek magatokat? Készen álltok az új feladatokra, a tanulásra? Fogadjátok meg az óvodai és iskolai figyelmeztetéseket! Tartsátok be a szabályokat! Legyetek szorgalmasok! Mutassatok példát a kisebbeknek!

Az óvodában és az iskolában sok-sok izgalmas dolog vár rátok. A játékok, a számok és a betűk birodalma. Mindezek mellett figyeljete a mindenható Istenre, és tanuljatek az ő Igéjéből, a Bibliából!

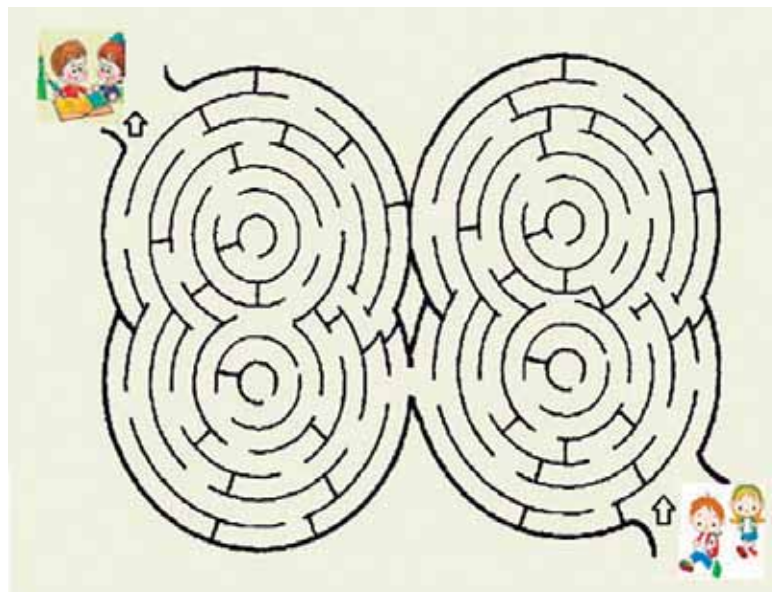
A magyar népmese napja

Nem véletlen, hogy a nagy mesemondó születésnapja (1859. szeptember 30.) lett a magyar népmese napja. **Benedek Elek** mindig fontosnak tartotta, hogy a gyermekek minél több mesét ismerjenek. A mese a nép mindennapjairól szól, tanulságos példákkal felkészíti a gyermekeket az életre.

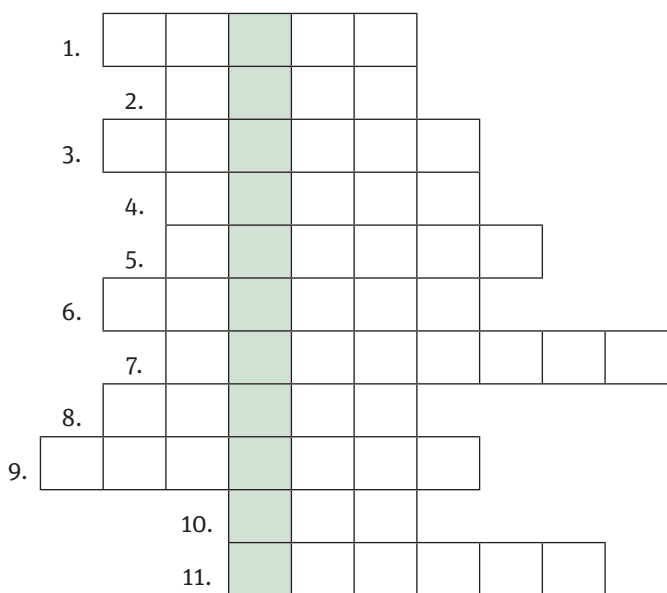
Iskola-labirintus

Segítsetek megtalálni az osztálytársakat!

Keresztrejtvény

Melyik a kakukktojás?

- Hány részre oszlik a Biblia? – *Kettő, három, négy. (!)*
- Jézus nevei: *Krisztus, Baál, Megváltó, Messiás.*
- Apostolok: *Péter, Pál, Dániel, Jakab, János.*
- Próféták: *Sámuel, Ézsaiás, Péter, Jeremiás, Ezékiel.*
- Bibliai nevek: *Éva, Sára, Anna, Evelin, Mária.*
- Királyok: *Saul, Dávid, Salamon, Mikeás.*
- Isten nevei: *Atya, Mindenható, Belzebub, Úr.*
- Bibliai nevek: *József, Zakariás, Rezső, Mózes, Áron.*
- Tanítványok: *András, Ezsdrás, Jakab, Tamás, Máté.*
- Bibliai városok: *Jeruzsálem, Ninive, Érd, Betlehem.*
- A négy evangélista: *Máté, Sámson, Márk, Lukács, János.*

Istenkereső

Az alábbi betűhálóban az ISTEN név hétszer van elrejtve.

Keressétek meg!

A megmaradt öt betűt pedig olvassátok össze!

N	E	T	S	I
I	É	Z	I	J
S	N	I	S	N
T	E	S	T	E
E	T	T	E	T
N	S	E	N	S
S	I	N	U	I
I	S	T	E	N

Megfejtés:

Jézus mindig kiemel a hullámok közül

Vakációs bibliahét Magyarokiskapuson

A magyarokiskapusi vakációs bibliahéten mintegy harminc gyermek vett részt. A résztvevők megismerkedtek Péter életének főbb mozzanataival: a csodálatos halfogás, a tengeren járás, a tagadás és a feltámadás utáni találkozás történeteivel.

Az első nap néhány ismerkedős játékkal indult, utána az éneklés meghozta a hangulatot. Bibliai kalandozásukat elkezdve a gyerekek megismerhették a csodálatos halfogás történetét, amit bábszínház formájában láthattak. Második nap már felszabadultabb volt a hangulat, az aznapi történetet, Jézus tengeren járását a gyerekek olyan bábokkal láthatták, amelyeket ők készítettek az előző nap. Az elmélkedés kapcsán felmerült Péter bátorsága, aki kiszállt a hajóból, és járt a viharos tengeren. A gyerekek megtanulták: ha elhagyjuk Jézust, elkezdünk süllyedni, de ő mindig kiemel minket a hullámok közül. Szerdán újabb kaland várt a gyerekseregnek. Tizenegy, a történethez kapcsolódó tárgyat kellett megtalálniuk, és segítségükkel elmesélni a Péter tagadásának, Jézus keresztre feszítésének és feltámadásának történetét. A tövis, a nádszál, a kalapács, a kereszt, a kő és a többi tárgy jól szemléltették e három történet főbb mozzanatait. Negyedik nap megterített asztal várta a gyerekeket, amelyet körülülve átélhették, milyen volt Jézussal együtt ebédelni feltámadása után a Tibériás-tengernél. A beszélgetés során elhangzott: Jézus nem mondta

Péternek, hogy szereti, hanem megkérdezte tőle, hogy ő szereti-e. Egy napon mindnyájunknak válaszolni kell majd e kérdésre, és a gyerekek az elmélkedés alatt már válaszoltak is.

Ezután csapatokra osztva ügyességi próbákat kellett kiállniuk a falu különböző pontjain kijelölt állomásokon, jól megérdemelt szórakozás-

ként a szellemi munka után. Végül következett az emléklapok, ajándékok kiosztása, és a közös csoportkép. Utolsó nap a gyerekcsapat a Lonka völgyébe kirándult. Istennek hála, az egész hét áldásosan telt el. Köszönjük mindazoknak, akik áldozatos munkájukkal lehetővé tették, hogy az együttlét megvalósuljon!

| GOMBÁR ANNA |

Hunok a besenyői tónál

Sepsibesenyőn gyűltek össze Csaba tengrikút kagánjai és azok népei az immár hagyományossá vált Hun táborban. A digitálisan detoxikáló tábor minden hun táborozónak két fontos feladatára hívta fel a figyelmet: feladatunk jobbá tenni a világot, és tisztelni azt, aki értünk dolgozik. Érkezőkor Csongor, Róbert, Zétény és Zoltán kagánok választották ki a szálláshelyeiket. Reggel a rovásoktatás előtt a Hun táboros énekeskönyv két – lassan már a tábor indulójává váló – dalával melegítettük be a hangszálainkat. A tábor első vendégei, a Zöld Nap Egyesület tagjai a hulladékgyűjtés megfelelő módjáról, illetve a komposztálásról tartottak előadást. Derzsi Katalin egy orosz, egy spanyol és egy örmény önkéntes segítségével a hatágú fonás rejtelmeibe avatta be az érdeklődőket. A csapat a Sepsib-

szentgyörgy melletti Óriáspince-tetőt is megmászták, ahol az ott felállított emlékhelyen a székely nép történelmével ismerkedhettek meg. Következő nap a métabajnokság befejezése után a kálnoki Recsenyédi testvérek lovas-íjász bemutatóját várta mindenki. A másnapi programban nemezelés, számháború, hun foci szerepelt, de a főszerepet egyértelműen a vízi vetélkedők képezték. A tábor utolsó nagy próbája, az önbizalomerősítő kötélhídon való átkelés volt. A tábor kiértékelőjén kiderült, mindenki nyert valamilyen vetélkedőn, de a tábor igazi nyertese mégis az, akinek önmagát, kísértéseit sikerült legyőznie. A tábor végére mindenkiben tudatosult: minden nap egy lépést kell tennünk előre, a magasabb szint felé, így tudjuk a feladatainkat igazán betölteni. Az sem mellékes eredménye a tábornak, hogy sokan megtanultak róni, vagy gyakorolhatták a rovásírás tudását. Hálásak vagyunk mindenkinek, aki segített a tábor szervezésében. Köszönjük azoknak is, akik anyagiakkal segítettek a kivitelezést, kiemelten a Bethlen Gábor Alap támogatását.

| BARDÓCZ CSABA |

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

Juhász Péter Sándor

református lelkipásztor

szeptember 4-én, életének 75., boldog házasságának 44. évében, több éve tartó betegség és rövid szenvedés után csendesen elhunyt. Temetésére szeptember 7-én a barátosi református temetőben került sor.

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

http://www.reformatus.ro/uzenet.html • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

